

KONKURRANSEGRUNNLAG

Kravspesifikasjon

Åpen tilbudskonkurranse
etter forskrift om offentlige anskaffelser del 1 og 2

for anskaffelse av
Totalentreprise

Midlertidig barnehage - Sturlahuset

Prosjektnummer: 115501

Tilbudsfrist:
11.06.2019, kl. 12.00

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	ORIENTERING OM PROSJEKTET OG OPPDRAGET	4
1.1	GENERELT, LOKALE FORHOLD.....	4
1.2	REGULERINGSMESSIGE FORHOLD.....	4
1.3	FREMDRIFT.....	4
1.4	ENTREPRISEFORM.....	5
1.5	PROSJEKTERING OG SØKNADER	5
1.6	ANSVAR SOMRÅDER.....	6
1.7	KONTROLL GRUNNLAG PROSJEKTERING	6
1.8	BESKRIVELSEN	7
1.9	TOLERANSER.....	7
1.10	BRANNTEKNIKK	7
1.11	LYD- OG AKUSTIKK-KRAV	8
1.12	DAGSLYSBEHOV OG BELYSNING.....	8
1.13	BYGGFUKT	8
1.14	MILJØHENSYN	8
1.15	ANDRE ENTREPRISER.....	8
1.16	UNIVERSELL UTFORMING	9
1.17	SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØLOVENS (SHA) PLAN	9
1.18	HØVEDBEDRIFT ETTER ARBEIDSMILJØLOVEN	9
1.19	OVERHOLDELSE AV REGELVERK	9
1.20	KONTROLL	10
1.21	KVALITETSKONTROLL	10
1.29	KRAV TIL RENT OG TØRT BYGG OG AVFALLSHÅNDTERING	10
1.30	FDV-DOKUMENTASJON.....	10
1.31	BYGGHERRENS KAPITALYTELSER.....	11
1.32	TOTALENTREPRENØRENS KAPITALYTELSER	11
1.33	RIGG OG DRIFT, FELLESKOSTNADER	11
2.	FORHOLD PÅ BYGGEPLASSEN.....	11
2.1	RIGG OG BYGGEPLASSFORHOLD	11
2.2	RENHOLD AV ADKOMSTVEIER / PLASSER OG HUS I NÆROMRÅDE.....	12
2.3	VANN, AVLØP OG STRØMTILKOBLING.....	12
2.4	OPPVARMING AV BYGGEPLASS/BYGG OG VINTERKOSTNADER.....	12
2.5	UTSTIKKING OG INNMÅLING.....	12
2.6	STØYENDE ARBEIDER	12
3.	PROSJEKTADMINISTRASJON	13
3.1	ENTREPRENØRENS ADMINISTRASJON PÅ BYGGEPLASS	13
3.2	UTARBEIDELSE AV PA-BOK, KS OG SHA PLANER	13
3.3	AVVIKS- OG ENDRINGSBEHANDLING	13
3.4	TEGNINGER	13
3.5	MØTER	14
3.6	STATUSRAPPORTERING.....	14
3.7	WEBHOTELL.....	14
3.8	OPPDRAGSGIVERS PROSJEKTGRUPPE	14
4.	FREMDRIFT OG FRISTER	15

4.1	GENERELT	15
4.2	DAGMULKTSBELAGTE FRISTER	15
4.2.1	DELFRIST NR 1.....	15
4.2.2	DELFRIST NR 2.....	15
5.	KONKURAKTSBESTEMMELSER OG ADMINISTRATIVE	
	BESTEMMELSER	15
5.1	SÆRLIGE KONTRAKTSBESTEMMELSER.....	15
5.1.1	NS 8407	15
5.1.2	SIKKERHETSTILLELSE (NS 8407 PKT 7)	15
5.1.3	BEGRENSNING I ANTALLET LEDD I LEVERANDØRKJEDEN.....	16
5.1.4	FORHOLD PÅ BYGGEPLASSEN (NS 8407 PKT 18)	16
5.1.5	ENDRINGER (NS 8407 PKT 31)	17
5.1.6	FRISTFORLENGELSE (NS 8407 PKT 33).....	17
5.1.7	VEDERLAGSJUSTERING (NS 8407 PKT 34).....	17
5.1.8	ENTREPRENØRENS VARSLER ETTER NS 8407 KAPITTEL V OG VI	18
5.1.9	FASTSETTELSE AV VEDERLAG (NS 8407 PKT 26)	18
5.1.10	GENERELLE BETALINGSBESTEMMELSER (NS 8407 PKT 28).....	18
5.1.11	OVERTAKELSE (NS 8407 PKT 37).....	18
5.1.12	BRUKSTAKELSE (NS 8407 PKT 38).....	19
5.1.13	KRAV TIL UTFØRELSE (NS 8407 PKT 49)	19
5.2	ANDRE BESTEMMELSER.....	19
5.2.1	SERIØSITETSKRAV	19
5.2.2	FORSKUDD	19
5.2.3	SIKKERHET/HELSE/ARBEIDSMILJØ.....	19
5.2.4	FAKTURERING OG FORDELING	19
5.2.5	RAPPORTERING	21
5.2.6	RIGGPASS, MELLOMLAGER	22
5.2.7	KABLER OG LEDNINGER	22
5.2.8	ETIKK.....	22

1. ORIENTERING OM PROSJEKTET OG OPPDRAGET

1.1 Generelt, lokale forhold.

Drammen kommune, Byprosjekter ønsker å inngå avtale med én totalentreprenør for prosjektering, bygging og leie av Midlertidig barnehage – Sturlahuset. Arbeidene skal leveres komplette.

Adresse: Underlia 72, 3021 Drammen
G.nr./b.nr.: 114/1319

Totalentreprenøren skal selv engasjere arkitekt og øvrige prosjekterende, og skal utforme tegninger, forestå prosjektering og utførelse.

Drammen kommune skal oppgradere tunellen Spiralen i 2020. I den forbindelse må barnehage som holder til på Spiraltoppen flytte midlertidig i tunellens stengeperiode fra 2. januar til 1. juli 2020.

Dette oppdraget omfatter etablering av midlertidig modulbarnehage med tre avdelinger for 34 barn under 3 år ved siden av Sturlahuset i Underlia 72. Videre omfatter oppdraget oppgraderinger av Sturlahuset, innvendig og utvendig, slik at det blir godkjent for 30 barn over 3 år. Etablering av midlertidig lavvo, inngjerding av tomta, samt andre mindre oppgaver tilligger også oppdraget. I tillegg kommer fjerning av modulbygg, tilbakeføring av utearealer, innvendig Sturlahuset og rengjøring av det samme i perioden 1 til 15 juli 2020.

Nærmere beskrivelse av leveransen følger av denne kravspesifikasjonen med tilhørende vedlegg.

1.2 Reguleringsmessige forhold.

Området er i dag regulert til Friluftsområde, iht. gjeldende reguleringsplan. Det vises til reguleringsbestemmelser i vedlegg V1-6. Ut over dette må totalentreprenør selv innhente prosjektrelevant informasjon fra planmyndigheter.

1.3 Fremdrift

Totalentreprenør skal i sitt tilbud beskrive og utarbeide plan for hvordan arbeidet vil bli gjennomført basert på følgende tidsrammer:

Kontrahering: Antatt uke 24 og 25, 2019

Delfrist 1: Overtagelse ferdige barnehagelokaler; moduler og Sturlahus med utearealer og lavvo: 17. desember 2019

Sluttfrist: 15. juli 2020

Totalentreprenøren skal utarbeide hovedfremdriftsplan som omfatter alle arbeider og fag. Det skal fortløpende utarbeides detaljerte fremdriftsplaner som viser hvordan hovedfremdriftsplanen skal overholdes. Ved endringer skal hovedfremdriftsplan om nødvendig oppdateres.

Totalentreprenøren skal utarbeide beslutningsplan med frister for de beslutninger som skal tas av byggherren. Byggherre skal oppdateres om fremdrift på hvert byggherremøte.

1.4 Entrepriseform

Prosjektet skal gjennomføres som en totalentreprise, og tilbyder skal arbeide videre ut ifra foreliggende grunnlagsmateriale. Tilbyder skal utarbeide et komplett tilbud med de forutsetninger som fremgår av denne kravspesifikasjonen med tilhørende vedlegg.

Totalentreprenøren knytter til seg de rådgivere, underentreprenører og leverandører det er behov for, og skal forestå all planlegging og gjennomføring av prosjektet innenfor den avsatte tidsramme.

Dersom tilbyder oppdager at det i dette konkurransegrunnlag er viktige momenter som er uteglemt for at anskaffelsen skal kunne fungere etter intensjonene, er det tilbyders ansvar å påpeke dette og inkludere det i tilbudet.

1.5 Prosjektering og søknader

Søknad om rammetillatelse sendes inn av byggherre. Ved mottatt rammetillatelse overtar totalentreprenøren rollen som ansvarlig søker og er ansvarlig for all koordinering ovenfor offentlige myndigheter i forbindelse med bl.a. igangsettingstillatelser, eventuelle søknader om dispensasjon eller endringstillatelser og brukstillatelser/ferdigattest. Totalentreprenøren skal ivareta alle krav og forutsetninger i rammetillatelsen. Krav om uavhengig kontroll skal inkluderes og totalentreprenøren må sette av god nok tid til gjennomføring av nødvendige uavhengige kontroller.

Totalentreprenøren er også ansvarlig for all øvrig koordinering ovenfor offentlige myndigheter, og innhenting av eventuelle andre tillatelser som kreves for gjennomføring av prosjektet. Søknad om arbeidstilsynets samtykke med godkjenning sendes inn av byggherren. Totalentreprenøren har ansvaret for koordinering mot byggherren slik at dette blir gjort tidsnok.

Totalentreprenøren skal også sende inn søknader/bestille alle nødvendige tilknytninger av elektro, tele, vann og avløp osv. Nødvendige underskrifter skal innhentes fra byggherren i denne forbindelse. Totalentreprenøren skal følge opp disse søknadene/bestillingene slik at tilknytninger skjer iht. fremdriftsplanen.

Totalentreprenøren har ansvar for at kontraktsarbeider prosjekteres og utføres i henhold til gjeldende lover, forskrifter og alminnelige anerkjente standarder og retningslinjer, og at det ferdige anlegget tilfredsstiller dette.

Gjeldende TEK, Byggdetaljblader utgitt av NBI og Norsk Standards retningslinjer legges til grunn for arbeidets utførelse og materialvalg, når andre utførelsesmåter og materialer ikke er spesielt beskrevet.

Alle krav vedrørende spesielle rom eller funksjoner som krever offentlige godkjenninger er totalentreprenørens ansvar. Det skal legges stor vekt på universell utforming i detaljprosjektering og utførelse av løsningene. Detaljløsninger som totalentreprenøren utarbeider må legges frem for byggherre for kontroll, før arbeidene starter.

Totalentreprenøren skal opprette sin egen prosjekteringsgruppe som skal være representert med alle fag. Byggherren skal ha innsyn i prosjekteringsmaterialet og gis anledning til å kommentere dette før utførelse. Dette fratår ikke entreprenøren ansvaret for korrekt utførelse iht. spesifikasjoner og offentlige krav.

I forbindelse med oppstart av detaljprosjektering skal totalentreprenøren i samarbeid med bruker gjennomføre prosjektgranskning for avklaring av forhold som angår brukerhensyn. Det må påregnes noe tilpasning av løsningsforslag i detaljprosjekteringen. Totalentreprenøren skal fremlegge komplett fargeskjema for interiør/eksteriør for byggherren til godkjenning før byggestart.

1.6 Ansvarsområder

Ved kontraktsinngåelse tar totalentreprenøren på seg følgende ansvarsområder iht. Plan- og bygningslovgivningen:

- Ansvarlig søker (SØK)
- Ansvarlig prosjekterende (PRO)
- Ansvarlig utførende (UTF)

Totalentreprenøren skal være SHA-koordinator for prosjektering (KP). Byggherre vil ivareta rollen som SHA-koordinator utførelse (KU).

I tillegg skal byggherre gjennomføre uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse iht. kravene. Byggherre skal stå for engasjering av kontrollforetak for de obligatoriske kontrollområdene iht. krav i PBL og evt. andre kontrollområder som pålegges konkret for tiltaket i byggesaken. Totalentreprenøren skal tilrettelegge og planlegge for disse kontroller i sin framdrift.

Totalentreprenøren har også ansvar for Kvalitetssikring av gjeldende planer.

1.7 Kontroll grunnlag prosjektering

Totalentreprenør skal til enhver tid ha en prosjektorganisasjon knyttet til prosjektet som kan ivareta nødvendig prosjektering og utførelse. Byggherren forutsetter at totalentreprenør engasjerer seg i prosjektet og utarbeider forslag til løsninger som byggherren er tjent med og som tilfredsstiller krav stilt i konkurransegrunnlaget.

All prosjektert dokumentasjon på punkter som nevnt nedenfor skal framlegges på presentasjonsmøter hvor representanter fra Drammen kommune, Byprosjekter innkalles for gjennomgang. Dette skal gjøres før arbeidene settes i gang:

- Prosjekteringsgrunnlaget ARK, inkl. fargevalg og materialer.
- Plan lås og beslag (låsplan)
- Prosjekteringsgrunnlaget RIB/ RIBfy
- Prosjekteringsgrunnlaget RIV med automatikk
- Prosjekteringsgrunnlaget RIE
- Prosjekteringsgrunnlaget RIBr
- Prosjekteringsgrunnlaget RIAku

Det forutsettes at totalentreprenørens tilbud omfatter alle prosjekteringstjenester, herunder oppfyllelse av alle krav etter Plan og bygningsloven, samt lover og forskrifter knyttet til bygging og drift av barnehage. Prosjekteringen skal inkludere alle nødvendige ytelser knyttet til fagområdene ARK, RIB, RIBfy, RIV, RIE, RIBr, RIAku, etc. PGL- og KP-funksjoner skal også ivaretas av totalentreprenøren.

Tilbyder må inneha nødvendige kvalifikasjoner (inneha eller være kvalifisert til sentral godkjenning) som ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende, for hele omfanget av leveransen. Avklaring vedrørende godkjenninger skal foreligge før kontrakt inngås.

1.8 Beskrivelsen

I vedlagte beskrivelse er det stilt generelle funksjons- og kvalitetskrav samt generelle krav til materialer og bygningsdeler. Dette er overordnede krav og skal tilfredsstilles selv om det ikke stilles spesifikke krav til konstruksjoner / bygningselementer. For materialer og arbeidets utførelse gjelder bestemmelsen i Norsk Standard. Spesielt nevnes NS 3420” beskrivelsestekster for bygg, anlegg og installasjoner” - 2017 utgave

I tilbudet skal alle tilslutninger, anslutninger overflatebehandlinger m.m. for en komplett leveranse være medregnet selv om de ikke er spesielt nevnt i beskrivelsen.

Entreprenøren stilles fritt til å foreslå løsning og materialvalg for prosjektet innenfor de rammer som er satt i denne kravspesifikasjonen med tilhørende vedlegg.

Dersom konkurransegrunnlaget angir ”produkt navn eller tilsvarende”, kan tilsvarende produkter tilbys. Tilbyderen må dokumentere at kvalitets- og funksjonskravene er oppfylt.

Med mindre tilbyder har tatt uttrykkelig forbehold om å levere et produkt som avviker fra spesifikasjonen, plikter tilbyder, dersom han får kontrakten og uavhengig av kvalitet og egenskaper på tilbudt produkt, å levere et produkt, innenfor rammen av tilbudssummen, likeverdig med det produkt som er angitt i spesifikasjonen. Vedlagt endringsskjema skal i så fall benyttes, og framlegges PL /Drammen kommune, Byprosjekter til kontroll og godkjenning og skal være lukket før prosjektet kan overleveres.

1.9 Toleranser

Prosjektering og utførelse skal være iht. krav og intensjoner og tekniske bestemmelser i NS3420, NBI og andre relevante bestemmelser og anvisninger vedrørende fagmessig utførelse. Generelt benyttes generelle toleranser iht. tabell angitt i NBI 520.008 som har basis i NS 3420. Ved eksponerte bygningsdeler vil det bli lagt særlig vekt på at toleranser overholdes.

1.10 Brannteknikk

Entreprenør er selv pålagt å prosjektere branntekniske forhold iht. lover og forskrifter og skal inkludere dette inn i sitt tilbud. Totalentreprenøren kan ikke kreve tillegg for endringer for branntiltak som evt. skulle framkomme etter at kontrakten er signert - som f.eks. krav fra brannvesenet eller andre offentlige instanser.

1.11 Lyd- og akustikk-krav

Entreprenør er selv pålagt å prosjektere løsninger innenfor tillatte grenseverdier for utendørs støy, støy fra tekniske anlegg, støy fra aktiviteter i bygningen og etterklangstid. Dette er angitt i PBL, TEK 17 og i forurensningslov, arbeidsmiljølov og Norske standarder. (NS-EN ISO 140). Lydkravene skal være innarbeidet inn i pristilbudet til totalentreprenøren.

Totalentreprenøren er pålagt å dokumentere at lydforhold ivaretar lydkrav for barnehager.

1.12 Dagslysbehov og belysning

Kravet til mengde dagslys reguleres gjennom TEK 17. Tilfredsstillende dagslys i oppholdsrom oppnås vanligvis ved at glassarealet utgjør minimum 10 % av gulvarealet i rommet, men ved overdekning, vegetasjon eller lignende som skygger for vinduet, må det kompenseres med større vindusareal. Det bør tilstrebes en dagslysfaktor på 5 % i hele rommet. Totalentreprenøren må ifm. sin prosjektering foreta dagslysberegninger som ivaretar dette.

Belysningsanlegg skal baseres på energiøkonomiske lyskilder, som dimensjoneres og prosjekteres i h.h.t. Selskapet for lyskultur' s retningslinjer publikasjon 20 Skolebelysning, NS-12464 og utføres iht. prinsippene om universell utforming NS11001. For øvrig vises det til Elektro-beskrivelse.

1.13 Byggfukt

Helseskader som følge av fukt i byggematerialer, særlig i relasjon til mikrobakteriell vekst, påvises i stadig økende grad. Det skal derfor i prosjekteringen og i byggefasen legges spesielt vekt på at skadevirkninger fra overflatevann og/eller grunnvann minimaliseres. Videre skal bygget generelt prosjekteres slik at alle deler av bygget holdes tørt i bygge- og driftstiden.

1.14 Miljøhensyn

Viktige faktorer for miljøhensyn er:

- God tilgjengelighet for alle.
- Energibruk.
- Rasjonelle og arealeffektive planer.
- Valg av materialer som krever lite vedlikehold
- Avfallsbehandling

Totalentreprenøren skal fremlegge et miljøoppfølgingsprogram hvor følgende viktige faktorer gjøres rede for:

- Valg av materialer som krever lite vedlikehold
- Avfallshåndtering

1.15 Andre entrepriser

Byggherren vil også inngå kontrakt om flytting av møbler ut og inn i Sturlahuset. Arbeidene til denne leveransen vil i størst mulig grad bli gjennomført før og etter at totalentreprenøren har utført sine oppgaver, men det kan bli behov for en koordinering for å oppnå best mulige løsninger. Bruker vil starte montering av løst inventar rett etter overlevering. Da må

brukstillatelse foreligge og det må være adkomst- og parkeringsmuligheter for levering av varer.

1.16 Universell utforming

Det skal legges vekt på universell utforming iht. relevante krav i PBL og TEK 17 med veiledning for barnehagemoduler. Dette innebærer at bygninger og uteområder skal kunne benyttes på lik linje av alle, også for personer med ulike former for funksjonshemming.

Følgende punkter presiseres på bakgrunn av lovverket:

- Alle brukere skal kunne benytte hovedløsningene. Spesielløsninger for spesielle grupper skal unngås. Entydig og oversiktlig planløsning med klare trafikklinjier som gjør det enkelt å finne fram i bygningen.
- Bruk av kontrastfarger, håndlister, merking av golv og dører, samt riktig belysning.
- Veier, gangveier og uteoppholdsarealer skal ikke ha brattere stigning enn 1:20, og bygningen skal ha enkel og trinnfri adkomst fra bakkeplan.
- Bygning må plasseres og utearealer opparbeides slik at det gir likt trafikkmønster for alle.
- Det skal ikke være spesiell adkomst og inngang for funksjonshemmede, og alle skal kunne benytte de samme kommunikasjonsveiene inne og ute.
- Innemiljøet skal ikke gi plager for astmatikere og allergikere.

1.17 Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljølovens (SHA) plan

Tilbyder skal ved tilbudsregningen ta hensyn til de krav som etter norsk rett stilles til arbeidsmiljø og arbeidsvilkår, også når disse ikke er nevnt i SHA-planen.

Forhold som er nevnt i SHA-planen skal være en del av tilbudet til totalentreprenøren. SHA-plan er utarbeidet av BH og skal ligge til grunn for totalentreprenørens HMS-arbeid. BH engasjerer BL (byggleder) som skal være SHA-koordinator i utførelsesfase (KU) iht. byggherreforskriftene.

Totalentreprenøren skal være koordinator for prosjektering og underskrive KP-avtale med BH.

1.18 Hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven

Totalentreprenøren som får tildelt kontrakten, skal være hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven av 17. juni 2005 nr. 62 § 2-2. Prisen på denne oppgaven skal inngå i tilbudet. Det er en forutsetning at totalentreprenøren og de han knytter til seg i prosjektet oppfyller kravene i arbeidsmiljøloven.

1.19 Overholdelse av regelverk

Totalentreprenøren har ansvar for at kontraktsarbeider prosjekteres og utføres i henhold til gjeldende lover, forskrifter og alminnelige anerkjente standarder og retningslinjer, og at det ferdige bygget med tilhørende utomhusanlegg mv. tilfredsstiller dette.

TEK 17, Byggdetaljblader utgitt av NBI og Norsk Standards retningslinjer legges til grunn for arbeidets utførelse og materialvalg, når andre utførelsesmåter og materialer ikke er spesielt beskrevet.

1.20 Kontroll

Ved alle arbeidsoperasjoner som ikke senere lar seg kontrollere, plikter totalentreprenøren å varsle byggherren for kontroll på et tilstrekkelig tidlig tidspunkt til at denne lar seg gjennomføre. Byggleder skal gis fullt innsyn i entreprenørens kontrolldokumentasjon.

For oppfyllelse av innsendte kontrollplaner må reell kontroll gjennomføres og sjekklister kvitteres ut. Det påhviler hver enkelt å klargjøre dokumentasjon for anmodning om ferdigattest/ brukstillatelse.

1.21 Kvalitetskontroll

Totalentreprenør plikter å ha et etablert og velfungerende kvalitetskontrollsystem. Entreprenøren skal på byggherrens forlangende legge fram dette for kontroll. Entreprenøren har ansvar for å påse at også underentreprenørene har et etablert og velfungerende kvalitetskontrollsystem som kan forelegges byggherren på forespørsel.

Systemene skal bl.a. inneholde kontrollplaner og sjekklister, rutiner for mottakskontroll av materialer, kontroll av underlag det skal bygges videre på, oppfølgende kontroll og system for dokumentasjon av egne og underentreprenørens arbeid. Kontrollen skal loggføres i egne sjekklister som oppbevares tilgjengelig for Byggherrens BL på byggeplass. Avvik rapporteres på egne skjemaer som ligger vedlagt konkurransegrunnlaget.

1.29 Krav til rent og tørt bygg og avfallshåndtering

Krav til rent bygg skal følges opp i henhold til byggherrens SHA-plan og siste reviderte utgave av Rent bygg-normen til RIF – september 2007 Totalentreprenør er ansvarlig for at dette følges opp av samtlige aktører i både prosjekterings- og gjennomføringsfasen.

Det skal kunne dokumenteres at alle som arbeider på bygget er blitt informert om og har satt seg inn i de krav metoden stiller.

Det henvises for øvrig til følgende NBI-blader:

501.101 Planlegging og bygging med lite avfall

501.105 Reduksjon og håndtering av bygge avfall

501.107 Ren og ryddig byggeprosess

Det forutsettes at alt avfall kildesorteres og håndteres iht. lover og forskrifter, kommunale vedtekter og retningslinjer. Det tillates ikke mellomagring av avfall, bygningsrester eller annet utenfor inngjerdet område. Totalentreprenør skal utarbeide avfallsplan med oversikt over byggeavfall som forventes å oppstå i utførelsestiden og gjøre rede for planlagt håndtering og disponering av byggavfallet fordelt på ulike avfallstyper. Klima- og Forurensningsdirektoratets (www.klif.no) veileder er gjeldende.

1.30 FDV-dokumentasjon

Det skal leveres FDV-dokumentasjon på- og for øvrig kunne dokumenteres at modulbarnehagen oppfyller alle kravene som stilles i TEK 17 og øvrig regelverk det er henvist til i dette dokumentet før barnehagen tas i bruk.

Plan for struktur og innhold i FDV-, og sluttdok skal legges frem for byggherren senest en måned før barnehages skal tas i bruk.

1.31 Byggherrens kapitalytelser

Følgende dekkes av byggherren:

- Avgifter og gebyrer knyttet til rammesøknad
- Avgifter og gebyrer knyttet til ferdigattest
- Tilknytningsavgifter for den permanente tilknytningen

Totalentreprenøren skal forskuttere alle gebyrer som har betydning for byggesakens fremdrift.

1.32 Totalentreprenørens kapitalytelser

Resten av gebyrer, avgifter, utlegg dekkes av totalentreprenøren som:

- Alle kapitalytelser knyttet til totalentreprenørens kontraktmessige forpliktelser
- Gebyrer som gjelder godkjenning for ansvarsrett for totalentreprenørens og hans kontraktshjelpere.
- Avgifter og gebyrer knyttet til igangsettingssøknader
- Tilknytnings- og forbruksavgifter i byggetiden.
- Avfallshåndtering, fyllplass.
- Provisorisk vann- og avløpstilknytning, inkl. egne måler og vannavgiften i byggetiden.
- Provisorisk energi/ oppvarming, inkl. egne målere og forbruk i byggeperioden.
- Komplette verneutstyr til besøkende på byggeplassen.

1.33 Rigg og drift, felleskostnader

Totalentreprenøren skal ta med komplette rigg- og driftskostnader samt felleskostnader som er nødvendige for å få gjennomført prosjektet. Rigg etableres som mobil brakke ved modulbygget.

2. FORHOLD PÅ BYGGEPLASSEN

2.1 Rigg og byggeplassforhold

Totalentreprenør skal medta byggeplassrigg som dekker egne og underentreprenørers behov. Rigg etableres som mobil brakke ved modulbygget. Totalentreprenør må utarbeide en detaljert riggplan. Denne skal godkjennes av kommunale myndigheter. Riggplass, plassering av forskjellige deponier (matjord og kvalitetsmasser), urørt og berørt areal og trær som skal beskyttes angis på riggplan som totalentreprenøren utarbeider.

Det er viktig at totalentreprenøren medtar forsvarlig sikring av byggeplassen bl.a. ved inngjerding med byggeplassgjerd og nødvendig låsbare porter, slik at uvedkommende ikke kan komme inn på anleggsområdet eller på arealer der det foregår byggevirksomhet eller annen aktivitet som kan medføre fare. Totalentreprenør må til enhver tid ha kontroll på hvem som befinner seg på byggeplassen og ha system som kan håndtere dette.

Vernerunder skal gås annenhver uke.

Totalentreprenøren må inkludere alle øvrige nødvendige ytelser forbundet med rigg og drift i sitt tilbud. Alle kostnader i forbindelse med sikring av byggeplass og parkering skal være medtatt. Det vises til SHA-plan for nærmere redegjørelse.

2.2 Renhold av adkomstveier / plasser og hus i nærområde

Totalentreprenøren må sørge for å iverksette tiltak slik at bygninger nær tomt ikke blir tilstøvet/tilgriset. Dersom nærliggende bygninger blir tilgriset/tilstøvet som følge av at tiltak ikke er utført, må rengjøring utføres for totalentreprenørens regning.

Totalentreprenøren må fortløpende sørge for å gjenopprette/repasere alle eventuelle kjøreskader og andre skader og slitasje som maskiner og kjøretøy påfører vei, veidekke, grøfter, tilliggende grøntområder og eiendommen ellers.

2.3 Vann, avløp og strømtilkobling

Totalentreprenør er ansvarlig for vann, avløp og strømtilkobling til byggeplassen for eget og underentreprenørers behov. Kostnadene for tilkobling og frakobling av vann, avløp og strøm for riggen skal være medtatt i tilbudet.

2.4 Oppvarming av byggeplass/bygg og vinterkostnader

Totalentreprenør er ansvarlig for oppvarming av byggeplassen og selve nybygget. Dersom byggarbeidene også vil foregå om vinteren forutsettes det at totalentreprenøren medtar nødvendige kostnader for å kunne iverksette vintertiltak som snørydding, tining, isolering etc. i riggkostnaden.

2.5 Utstikking og innmåling

Utsikking, innmåling, oppfølging og øvrig anleggstikking utføres av totalentreprenøren og skal være inkludert i tilbudet. Totalentreprenøren plikter å utføre og holde arkiv over stikningsdata på byggeplass. Dette slik at det til enhver tid kan føres detaljert kontroll med utførelse.

2.6 Støyende arbeider

Det forutsettes at valgt totalentreprenør varsler naboer om de særskilte forhold og ulemper som gjennomføring av prosjektet vil kunne medføre i god tid før arbeidene igangsettes. Totalentreprenøren skal framlegge detaljerte framdriftsplaner, som viser tidsperioder, når disse arbeider skal foregå. Framviste planer må godkjennes av PL, før de kan settes i gang.

Normal arbeidstid er kl. 07.00 - 18.00, mandag til fredag. Avvik skal avtales med byggherren. Entreprenøren må tilpasse sin arbeidstid ved avhengighet til andre etater/virksomheter. Det forutsettes ikke å foregå anleggsarbeid mellom fredager kl. 18.00 og mandager kl. 07.00. Dersom entreprenøren ønsker utvidet arbeidstid, må forhåndsgodkjennelse innhentes.

Spesielt støyskapende arbeid (impulsiv støy) som spunting, pigging, sprenging, lasting av sprengstein, etc. kan utføres i tidsrommet 08.00 - 17.00, mandag til fredag, dog innenfor forskriftens begrensning av støynivå. Entreprenøren skal gi byggeleder **3 dagers** forvarsel om impulsiv støy. Ved slik virksomhet skal støyskjermende tiltak iverksettes i samråd med byggherren og det skal benyttes rystelsesmålere.

Generelt gjelder Oslo Helseråds "Forskrifter om begrensning av støy" når det ikke strider mot det som er beskrevet nedenfor. Eventuell søknad om dispensasjon fra forskriftene må fremsettes av entreprenøren overfor Drammen kommune, v/miljørettet helsevern.

3. PROSJEKTADMINISTRASJON

3.1 Entreprenørens administrasjon på byggeplass

Totalentreprenøren skal til enhver tid ha ansvarlig byggeplassleder eller bas på byggeplassen. Denne skal ha fullmakt til å ta beslutninger på vegne av entreprenøren, og ha god erfaring fra lignende arbeid. Byggeplassleder skal godkjennes av byggherren og skal følge prosjektet i hele byggetiden. Dersom byggherren ønsker det skal entreprenør skifte ut sin byggeplassledelse uten ugrunnet opphold.

All kommunikasjon mellom nøkkelpersoner skal foregå på norsk.

3.2 Utarbeidelse av PA-bok, KS og SHA planer

Totalentreprenøren skal utarbeide og få godkjent, KS- og HMS-planer som omfatter både prosjektering og gjennomføring av prosjektet innen 14. dager etter kontraktstildeling. Byggherrens SHA-plan ligger vedlagt konkurransegrunnlaget. Denne må bearbeides videre i prosjekteringsfasen og skal implementeres i totalentreprenørens HMS-arbeid i utførelsesfasen.

3.3 Avviks- og endringsbehandling

NS 8407 legges til grunn for behandling av avviks og endringsmeldinger.

Totalentreprenøren plikter å varsle krav om tillegg iht. bestemmelsene i NS 8407.

Endringsmeldinger som ikke er attestert av Drammen kommune, Byprosjekter kan ikke utføres eller kreves avdrag for. Maler som ligger vedlagt konkurransegrunnlaget skal benyttes.

3.4 Tegninger

Med hver tegningsutsendelse skal det alltid følge distribusjonsliste og ajourført tegningsliste. Distribusjonsliste skal angi hvem som mottar tegninger, og hvor mange eksemplarer til hver mottaker. Byggherren vil ved oppstart av prosjektet avgjøre hvor mange kopier som skal distribueres til byggherren. Alle endringer på tegninger skal klart markeres med "skyer" og revisjonsindeks på tegningene, og skal stikkordsmessig angis i revisjonsfeltet på tegningen.

Farge tegningskopier:

Arkitekt	hvit
Bygg	hvit
VVS	rosa

Elektro	blå
Utsparingstegninger	grønn
Utomhus	hvit

3.5 Møter

Det skrives referat fra alle møter og disse skal distribueres innen tre dager. Byggherren skal være informert om møter som gjennomføres og ha kopi av samtlige møtereferater. Totalentreprenør setter opp et forslag til møteplan.

3.6 Statusrapportering

Totalentreprenøren utarbeider rapporteringsrutiner som oversendes til prosjektbyggeleder BL første uke hver måned.

Statusrapporteringen skal minst inneholde følgende elementer:

- Status HMS, for underfordeling vises til SHA plan.

Fremdrift:

- Status framdrift
- Framdriftsplan med angitt framdriftsfront
- Forestående arbeider i neste periode, minst 4 uker.

Kvalitetssikring (KS), underfordelt:

- Antall/hvilke sjekklister overlevert byggeleder
- Avviksmeldinger med status
- Status på saker som trenger byggherrens avklaring

Status økonomi:

- Status endringsmeldinger
- Fakturert kontraktsbeløp og det som gjenstår
- Fakturerte endringsmeldinger

3.7 Webhotell

Byggherren etablerer webhotell der alle dokumenter skal lagres. Alle aktører skal dokumentere saksforløpet gjennom hele prosjektperioden. webhotellet skal omfatte korrespondanse, møtereferater, tegninger, beregninger notater, fakturaer. etc.

3.8 Oppdragsgivers prosjektgruppe

Kontakt	Person	Mobilnr.	E-post
Byggherre, Prosjektleder	Heidi Strandvik	41417454	heidi.strandvik@drmk.no
Byggherre, Byggeleder	Thomas Holst	48112310	Thomas.holst@wsp.com
Rambøll, Oppdragsleder	Ole Chr. Ødegård	99113512	Ole.christian.odegaard@ramboll.no
PGL Rambøll	Kirsten L. Andersen	98063245	Kirsten.Andersen@ramboll.no
ARK Rambøll	Anders Ruud		

Lark Rambøll	Marte Kristine Høibraaten		
RIG Rambøll	Carl Erik Dahl		
RIV Rambøll	Azad Shakibai		
RIE Rambøll	Marius Baksvær		
RIBr Rambøll	Jon Olav Torp		

4. FREMDRIFT OG FRISTER

4.1 Generelt

Entreprenør utarbeider og vedlegger fremdriftsplan for oppdraget med alle hovedaktiviteter, avhengigheter og milepæler.

4.2 Dagmulftsbelagte frister

4.2.1 Delfrist nr 1

Overtagelse ferdige barnehagelokaler; moduler og Sturlahus med utearealer og lavvo.

Frist: 17.12.2019

Dagmulftens størrelse følger av NS8407 pkt. 40.3.

4.2.2 Delfrist nr 2

Komplett nedrigging/tilbakeføring av modulbygget og Sturlahuset, og overlevering av Sturlahuset og uteområder i opprinnelig stand.

Frist: 15.07.2020

Dagmulftens størrelse følger av NS8407 pkt. 40.3.

5. KONKURAKTSBESTEMMELSER OG ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

5.1 Særlige kontraktsbestemmelser

5.1.1 NS 8407

Arbeidene skal utføres som en totalentreprise og NS 8407 med de endringer som er beskrevet i nedenstående punkter, gjelder som generelle kontraktsbestemmelser i Drammen kommune Byprosjekters entreprisekontrakter.

5.1.2 Sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt 7)

Pkt 7.3 "Byggherrens sikkerhetsstillelse" utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

5.1.3 Begrensning i antallet ledd i leverandørkjeden

Leverandøren kan maksimalt ha to ledd i leverandørkjeden under seg, jmf.§8-13.

5.1.4 Forhold på byggeplassen (NS 8407 pkt 18)

Følgende tilføyes som nye ledd i pkt 18.3 "Byggeplassledelse"

Naboer blir varslet av byggherren før arbeidene settes i gang. Forut for arbeider som berører den enkelte grunneier/beboer, skal entreprenøren varsle med brev i postkassen senest 3 dager før. Ordlyden i brevene skal på forhånd godkjennes av byggherren.

Entreprenøren skal under arbeidet utvise varsomhet og ta hensyn, slik at naboer ikke sjeneres unødvendig. Rigg, lager- og anleggsområder innrettes på en minst mulig skjemmende måte. Alt arbeid som denne kontrakt omfatter må gjennomføres på en slik måte at tilstøtende eiendommers rettigheter og beskyttelse er ivaretatt etter "Lov om rettshøve mellom grannar" og andre rettsregler. Det pekes spesielt på at det kan være nødvendig å sikre grøfter, byggegrop og skrenter i anleggsperioden. Entreprenøren har det fulle og hele ansvar for eventuelle skader og ulemper han måtte påføre annen manns liv og eiendom.

Pkt. 18.8 "Arbeidstid" utgår og erstattes med følgende bestemmelse:

Normal arbeidstid er kl. 07.00 - 18.00, mandag til fredag. Avvik skal avtales med byggherren. Entreprenøren må tilpasse sin arbeidstid ved avhengighet til andre etater/virksomheter. Det forutsettes ikke å foregå anleggsarbeid mellom fredager kl. 18.00 og mandager kl. 07.00. Dersom entreprenøren ønsker utvidet arbeidstid, må forhåndsgodkjennelse innhentes.

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.9 "Hensyn til naboer"

*Spesielt støyskapende arbeid (impulsiv støy) som spunting, pigging, sprenging, lasting av sprengstein, etc. kan utføres i tidsrommet 08.00 - 17.00, mandag til fredag, dog innenfor forskriftens begrensning av støynivå. Entreprenøren skal gi byggeleder **3 dagers** forvarsel om impulsiv støy. Ved slik virksomhet skal støyskjermende tiltak iverksettes i samråd med byggherren og det skal benyttes rystelsesmålere.*

Generelt gjelder Oslo Helsestøttesråd "Forskrifter om begrensning av støy" når det ikke strider mot det som er beskrevet nedenfor. Eventuell søknad om dispensasjon fra forskriftene må fremsettes av entreprenøren overfor Drammen kommune, v/miljørettet helsevern.

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.9 "Lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere":

Kontrakten skal utføres i tråd med bestemmelsene i Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, 2008-02-08-112 samt ILO-konvensjon nr 94.

Byggherren har rett til innsyn i dokumenter og rett til å foreta andre undersøkelser som gjør det mulig for oppdragsgiver å gjennomføre nødvendig kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes.

Entreprenøren plikter å ha tilsvarende kontraktsbestemmelse i sine kontrakter med underentreprenør og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underentreprenører for å påse at plikten overholdes.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom entreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre en promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 10.000,- pr. hverdag.

5.1.5 Endringer (NS 8407 pkt 31)

Pkt. 31.1. tredje ledd siste punktum erstattes med:

Er ikke annet avtalt, kan ikke byggherren pålegge entreprenøren endringer ut over 25% netto tillegg til kontraktssummen.

5.1.6 Fristforlengelse (NS 8407 pkt 33)

Følgende tilføyes som nytt annet ledd i pkt 33.1 "Entreprenørens krav på fristforlengelse som følge av byggherrens forhold":

Entreprenøren skal utarbeide sin fremdriftsplan slik at endringsarbeider (netto sum av tilleggs- og fradragsarbeider) som i kostnad samlet utgjør inntil 10 % av kontraktssummen i normaltilfellene skal kunne utføres uten forlengelse av byggetiden. Ved beregning av fristforlengelse for endringsarbeider skal det foretas full reduksjon for arbeider som ikke er kommet til utførelse (fradragsarbeider).

5.1.7 Vederlagsjustering (NS 8407 pkt 34)

Partene har avtalt følgende regler for vederlagsjustering som følge av økte utgifter til kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging (Rigg- og drift), jfr. NS 8407 pkt 34.1., og følgende tas inn som bestemmelser i 34.1

"Regulering av rigg og driftsytelser basert på volum"

Hvis entreprenørens totale vederlag (B) ikke overstiger 1,15 x opprinnelig kontraktsbeløp (C), gis det ingen kompensasjon for økte rigg- og driftsytelser.

Dersom entreprenørens totale vederlag (B) overstiger 1,15 x opprinnelig kontraktsbeløp (C), gis det kompensasjon for økt rigg- og driftsyttelse etter følgende formel:

$$0,5 A (B - 1,15 C)$$

C

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

B = entreprenørens totale vederlag eks. mva, jf presisering nedenfor.

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks. mva), med eventuelle tillegg eller fradrag eks. mva etter gjennomført mengdekontroll.

Ved utregning av entreprenørens totale vederlag (B) skal det ikke tas hensyn til:

- *Vederlagsjustering pga lønns- eller prisstigning.*
- *Vederlagsjustering pga tiltransport eller administrasjon av sideentrepriser/leveranser, herunder påslag.*
- *Avbestillingserstatning*
- *Kompensasjon for økt rigg og drift etter pkt 24.2.2.*

”Regulering av rigg og driftsyntelser ved fristforlengelse”

Får entreprenøren innvilget krav på fristforlengelse etter NS 8407 pkt 33.1

”Entreprenørens krav på fristforlengelse som følge av byggherrens forhold”, skal utgifter for økte rigg- og driftsyntelser kompenseres etter følgende formel:

$0,5 A (Z)$

Y

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

Y = opprinnelig byggetid

Z = faktisk og innvilget forlengelse utover opprinnelig byggetid.

Reguleringsbeløp i følge denne bestemmelse skal ikke prisreguleres.

Dersom fristforlengelse er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

5.1.8 Entreprenørens varslar etter NS 8407 kapittel V og VI

Ny bestemmelse:

Entreprenørens varsel etter NS 8407 kapittel V og VI skal skje ved bruk av varslings skjema: ”Endringsmelding”, jfr. vedlegg V3-1.

5.1.9 Fastsettelse av vederlag (NS 8407 pkt 26)

Pkt 26.2 ”Indeksregulering”, første ledd utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

«Det gis ikke anledning til prisregulering i anleggsperioden. Eventuelle endringer i pris- og lønnsnivå skal innkalkuleres i enhetsprisene.»

5.1.10 Generelle betalingsbestemmelser (NS 8407 pkt 28)

Pkt 28.1 ”Betalingsfrist” utgår og erstattes av følgende bestemmelser:

Byggherren plikter å betale innen 30 dager etter at han har mottatt faktura.

5.1.11 Overtakelse (NS 8407 pkt 37)

Pkt 37.3 Byggherrens rett til å nekte overtakelse suppleres med følgende bestemmelser som blir nytt fjerde ledd. Standardens fjerde ledd blir nytt femte ledd.

Byggherren skal motta kontraktmessig FDV-dokumentasjon i tråd med B1.16 FDV-dokumentasjon. Dersom entreprenøren oversitter denne fristen, skal oppstart av overtakelsesforretningen forskyves tilsvarende.

5.1.12 Brukstakelse (NS 8407 pkt 38)

Pkt 38.1 ”Brukstakelse”, første ledd suppleres med følgende:

Byggherren har rett til å ta i bruk infrastruktur, herunder veianlegg, kabler og ledninger, etter hvert som disse blir tilkoblet eksisterende anlegg.

5.1.13 Krav til utførelse (NS 8407 pkt 49)

Følgende tilføyes som ny siste setning i pkt 49.1 første ledd:

”Varsel etter dette ledd skal gis på eget skjema: ”Endringsmelding”, jfr. vedlegg V3-1.

5.2 Andre bestemmelser

Tekst av ikke-prisbærende karakter, men som er viktig bakgrunnsinformasjon for entreprenørens pristilbud, følger i nedenstående punkter.

5.2.1 Seriositetskrav

Vedlagte spesielle kontraktsbestemmelser som skal sikre seriositet i bygg- og anleggskontrakter «Seriositetskrav» gjelder i tillegg til Norsk Standard.

5.2.2 Forskudd

Det betales ikke forskudd

5.2.3 Sikkerhet/Helse/Arbeidsmiljø

HMS-plan, riggplan og beredskapsplan for SHA beskrevet i SHA-planen skal leveres innen to uker etter at avtalen er undertegnet av begge parter, likevel senest innen oppstart av kontraktsarbeidene. Denne fristen er dagmulktbelagt, jfr. ”C2 Dagmulktbelagte frister”.

5.2.4 Fakturering og fordeling

5.2.4.1 Regningsarbeider. Endringer

For at regningsarbeider skal bli betalt, må de være avtalt skriftlig med byggherren på forhånd ved byggherrens aksept av endringsmelding. Godkjente timelister skal attesteres av byggherren eller hans representant og medfølge fakturaer. Attesting av timelister innebærer ikke automatisk aksept av regningsarbeider.

Faktura med attesterte timelister og attesterte bilag for materialer, utført arbeid, transport etc. sendes byggherren gjennom byggelederen senest 30 hverdager etter at det respektive arbeidet er utført.

Dersom et tilleggsarbeid må utføres med en gang og oppgjørsformen ikke er avtalt, skal dette behandles som regningsarbeid inntil avtale er inngått.

Godkjent endringsmelding skal følge tilleggsfaktura.

5.2.4.2 Fakturering

Alle fakturaer må merkes med ordrenummeret som medfølger bestillingen. Faktura som ikke er merket med ordrenummer vil bli avvist og returnert.

Faktura skal være mottatt hos byggherren 5 arbeidsdager etter månedslutt.

Entreprenørens fakturering skal deles i følgende kategorier:

A-nota: Avdragsnota (innsendes 1 gang pr. måned)

T-nota: Endringsarbeider inkl. regningsarbeider faktureres månedlig.
Det skal sendes en faktura pr. endringsordre.

Entreprenøren skal bruke en egen fakturaforside hvor følgende skal fremgå:

Sum totalt avdragsgrunnlag
- kontraktmessig inntående beløp
= totalt fakturert avdrag
- beløp som er betalt ved tidligere avdragsfakturaer
= beløp denne avdragsfaktura
+ MVA
= avdrag inkl. MVA

Oversikt over fakturagrunnlaget avtales med byggherren. Av denne oversikt skal følgende fremgå for de enkelte avregningsprosesser:

Kontraktens mengde og beløp.
Akkumulerte mengder og beløp.
Utførte mengder og beløp for avdragsperioden.

T-notaer skal vedlegges kopi av de av byggherrens signerte endringsordrer det faktureres mot. For regningsarbeider skal i tillegg kopi av attesterte material- og signerte timelister vedlegges. T-nota skal være påført status pr. endringsordre med bestilt omfang, akkumulert utført omfang og utført i perioden, samt om arbeidet er slutført.

Bestemmelsene om målebrev gjelder tilsvarende for T-notaer dersom disse avregnes som mengderegulerbare poster.

Alle vedlegg til faktura skal nummereres og sidetall angis (eks. vedlegg nr. 1, side 1 av 3, side 2 av 3, side 3 av 3).

Entreprenør skal etterkomme byggherrens krav til faktura som angitt over. Fakturaer som ikke er i henhold til disse krav, vil bli returnert. Entreprenøren har ikke krav på forsinkelsesrente i slike tilfeller.

5.2.4.3 Elektronisk fakturering:

Tilbyder skal levere elektronisk faktura (faktura, kreditnota og puring). Dette er en forsendelse av datafil i standard format til mottaker. For det offentlige er det Elektronisk handelsformat (EHF) som er standarden og det er denne som skal benyttes. Fakturaen skal leveres kostnadsfritt til kommunens fakturamottak. Faktura må inneholde leveringssted, ordrenummer, kontaktperson.

Eventuelle spørsmål om E-faktura kan rettes til
46020@drmk.no

5.2.5 Rapportering

5.2.5.1 Fremdrift:

Entreprenøren skal i forbindelse med sin kvalitetsplan utarbeide en hovedfremdriftsplan (leverandørplan).

Leverandørplanen skal være en nedbrytning av byggherrens fremdriftsplan/kontraktplan.

Leverandørplanen skal detaljeres slik at følgende elementer er tatt vare på:

- I planen skal det defineres milepæler når informasjon fra byggherre og andre berørte aktører er nødvendig for at entreprenøren skal møte kontraktens frister. Videre skal frister, kritiske aktiviteter og avhengigheter til andre entrepriser fremgå av planen.
- Entreprenøren skal etablere leverandørplanen som et nettverk, hvor alle viktige avhengigheter mellom aktivitetene er identifisert. Eksterne avhengigheter skal i størst mulig grad identifiseres i nettverket gjennom bruk av milepæler. Kritisk linje for entreprenørens arbeid skal identifiseres.

Entreprenøren skal i tillegg utarbeide en detaljert fremdriftsplan (produksjonsplan).

Presentasjonen av planen skal vise startdato, sluttdato og varighet for alle aktiviteter.

Produksjonsplanen skal være en rullerende fremdriftsplan og skal holdes fortløpende oppdatert med endringer/tillegg. Entreprenøren skal i planen ha detaljplanlagt arbeidene 6 uker fram i tid.

Produksjonsplanen skal til enhver tid være av tilstrekkelig kvalitet og detaljeringsgrad slik at ulike detaljaktiviteter klart og entydig fremgår. Planen skal være så detaljert at fremdriften med letthet kan følges opp på byggeplassen.

5.2.5.2 Rapportering av kostnader

Entreprenøren skal rapportere kostnader mot følgende:

- Kontraktens opprinnelige verdi.
- Endringer.

I forbindelse med kostnadsrapporteringen skal det leveres kurve for kostnadsutvikling totalt for kontrakten.

5.2.5.3 Rapportering HMS

HMS-rapporteringen skal minimum inneholde:

- Uønskede hendelser.
- Avviksrapportering.
- Rapportering av utbedring.

5.2.6 Riggplass, mellomlager

5.2.6.1 Rigg

Entreprenøren er ansvarlig for å etablering og drift av rigg.

Entreprenøren er ansvarlig for å sikre riggområdet slik at uvedkommende ikke kan komme til skade.

5.2.6.2 Permanent depot

Entreprenøren må selv besørge tilgang til permanent tipp plass for overskuddsmasser.

5.2.7 Kabler og ledninger

Før graving påbegynnes, skal entreprenøren ta kontakt med aktuelle etater og få nøyaktig lokalisering av ledninger og kabler påvist og gravetillatelse innhentet. Oppdager entreprenøren uforutsette kabler og ledninger, skal han omgående varsle byggherren og vedkommende etat.

Entreprenøren har det fulle ansvar for at ledninger og kabler i grunnen og luften ikke skades under arbeidet.

Skader som måtte oppstå, skal repareres av etatene på entreprenørens bekostning.

Entreprenøren er også ansvarlig for indirekte skader som følge av brudd på eksisterende ledninger, slik som oversvømmelser o.l. Det forutsettes at etatens instruks for gravemeldinger følges.

Ved behov vil entreprenøren få oppgitt en kontaktperson for hver av kabeletatene.

Entreprenøren vil få ansvaret for koordinering av arbeider som skal utføres av kabeletaten.

5.2.8 Etikk

Entreprenøren / leverandøren forplikter seg til å utøve sin virksomhet på en måte som ikke er egnet til å krenke menneskeverdet eller menneskerettigheter.

Entreprenøren / leverandøren skal ikke gi kunden gaver eller personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke, handlinger, saksforberedelse eller vedtak.

Entreprenøren / leverandøren skal ikke benytte kundens navn, eiendeler eller ansatte i reklame uten at det foreligger skriftlig godkjenning fra kunden.

Entreprenøren / leverandøren garanterer at barnarbeid ikke benyttes i noe ledd av produksjonen. Jf. ILO -konvensjonene nr. 138 og 182.